

які можуть трапитися у реальному житті, де ваші партнери по спілкуванню можуть мати різний рівень володіти іноземною мовою.

Таким чином, роль міжкультурної комунікації у програмах віртуального обміну є важливою, оскільки підвищує не лише ефективність володіння іноземною мовою, але й навички та вміннями міжкультурного спілкування.

Список використаних джерел:

1. Middleton A. Reimagining spaces for learning in higher education. London: Macmillan Teaching & Learning. 2018.

2. Lustig M., Koester J. Intercultural Competence Interpersonal Communication across Cultures (5th ed., p. 125). 2006. Boston, MA Pearson and AB.

3. O'Dowd R. From telecollaboration to virtual exchanges: state-of-the-art and the role of UNI Collaboration in moving forward. Journal of Virtual Exchange, 1, 2018. 1–23. <https://doi.org/10.14705/rpnet.2018.jve.1>

4. SUNY COIL Projects. Retrieved October 29, 2022 from <https://coil.suny.edu/>

5. Virtual Exchange Coalition. 2019. Retrieved November 23, 2022 from <http://virtualexchangecoalition.org>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-281-7-77>

Скакальська І. Б.

*доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри історії та методики навчання,
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна
академія імені Тараса Шевченка*

Касьянчук В. В.

*магістр,
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна
академія імені Тараса Шевченка*

КОМУНІКАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ МУЗЕЇВ ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ

У час повномасштабної агресії ворога маємо зберігати пам'ятки своєї національної культури та передавати інформацію майбутнім поколінням. Музеї є такою установою де акумулюється національна

пам'ять та ідентичність. Однією з функцій сучасного музею є його комунікація з відвідувачами під час якої передається інформація. У цьому контексті виділяється актуальність роботи. Дослідниками пропонуються такі концепції музейної комунікації, як спілкування відвідувачів із працівниками музею, а експонати виступають у ролі предмета для обговорення. Друга концепція визначає пряму взаємодію відвідувача з експонатом. В обох випадках запровадження діджиталізації до комунікаційної складової музею дозволить підвищити рівень засвоєння нових знань і при цьому зробить освітній процес у музеї більш індивідуальним [1, с. 5].

Термін «музейна комунікація» увів до наукового обігу ще у 1968 р. канадський вчений Дунган Ф. Камерон. Згідно з його трактуванням, музейна комунікація – це процес спілкування відвідувача з музейними експонатами, які являють собою «реальні речі». При цьому важливим є вивчення музейної аудиторії, задоволення потреб та інтересів різних вікових і професійних груп. Музейна комунікація є важливою складовою діяльності музею як науково-дослідного, так і культурно-освітнього закладу. Завданнями музейної комунікації є передача інформації, розповсюдження наукових знань, а також пропаганда культурної спадщини [2, с. 83].

У Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка функціонує музей освіти навчального закладу, етнологічна світлиця, аудиторія імені Бориса Козубського, картина галерея Ростислава Глуква, Галерея довоєнної фотографії ХХ ст. та музей-кімната композитора Михайла Вериківського, а також виставкова зала з мистецькими виробами студентів.

Переходячи до аналізу музейної практики, слід зазначити, що комунікація у зазначених вище музеях відбувається у різних формах. Зокрема, проводяться різноманітні презентації у Галереї довоєнної фотографії, яка знаходиться у старовинних спорудах єзуїтського колегіуму і репрезентує світлини зроблені в Кременці та його околицях у кін. 1920 – 1930 рр. ХХ ст., її інформація ілюструє становлення фотографічного мистецтва. Завдяки унікальним світлинам С. Схейбала, Г. Германовича, Л. Гроновського можна пізнати образ міста тієї епохи, відчути його дух, унікальність і неповторність. До окремих світлин («Відьма на мітлі») є пізнавальні легенди, які охоче слухають відвідувачі [4, с. 287]. Пізнавальною була презентація путівника з фото та оповіданнями по Кременцю, яку підготували випускники польських лиців ім. Ю. Словацького.

Музей історії освіти є своєрідною творчою лабораторією з науково-педагогічної обробки зібраних матеріалів. У ньому можна влаштувати

практичне заняття, при цьому застосувавши технічні засоби навчання, коли відбувається поєднання екскурсії вживу та віртуальної. Лекції у музеї також є новітньою формою комунікації.

Однією із форм музейної комунікації, спрямованої на залучення до діяльності музею наукової та освітянської аудиторії, є проведення наукових конференцій, музейних читань, круглих столів, які поряд із популяризацією музейних колекцій, сприятимуть їхньому вивченню.

Новітньою формою музейної комунікації у світі протягом останніх десятиліть стала віртуальна екскурсія [3, с. 76]. Таку форму роботи використовували під час дистанційного навчання та організації дозвілля молоді. Залучення інформації із стендів та фондів музею в освітній процес має велике значення, як унаочнення матеріалу під час заняття, а також використання даних для науково-дослідних робіт здобувачів вищої освіти.

Так, оглянувши електронні платформи англійських музеїв, варто наголосити, що всі вони мають розділи призначені для освітніх шкільних потреб. Вчителю пропонуються маршрути відвідування музею з дітьми різного віку з різним набором і кількістю експонатів, і різними резервами часу візиту. На сторінці учня є цікаві творчі завдання для них, при успішному виконанні яких, в системі онлайн, вони можуть вже в музеї отримати призи. Європейські музеї реалізують програми так званого «безпосереднього навчання», що корисно перейняти і вітчизняним закладам [5, с. 10]. Важливим є перенесення практичного досвіду, знань, вмінь та комунікації за межі музею та використання його у майбутній професійній діяльності здобувачів освіти.

В іменній аудиторії Бориса Козубського, а він не лише місцевий лідер, а політик та правник якого знали на Волині і в Галичині, член Центральної Ради та посол до польського сейму, просвітянин, проходять наукові читання, засідання історичного клубу «Х Легіон» та гостьові лекції. Це є своєрідною формою комунікації та популяризації діяльності відомого краянину.

При залученні новітніх явищ до музейного середовища – партисипації, ребрендингу та сторітелінгу – дасть змогу створити музей – культурний центр, який буде основою комунікації. Втім етнологічна світлиця Академії є своєрідним майданчиком для спілкування молоді, наприклад, під час проведення Андріївських вечорниць чи колядок. Експонати, стародавні вишиті рушники, посуд, лавка – творять відповідну атмосферу для відродження національних звичаїв та обрядів.

Сайт і соціальні мережі Академії – це унікальна можливість рекламувати діяльність власних музеїв і залучати більшу аудиторію для

комунікації. Відтак позитивною практикою для такої комунікації є ведення мікроблогу на різну тематику та стріми з музеїв.

Важлива організація постійної взаємодії з державними краєзнавчими музеями (Кременецьким і Залозецьким краєзнавчими музеями), архівами в плані науково-методичної допомоги музеям ЗВО. Так, деякий час демонструвалися документи з фонду діяльності Української змішаної гімназії (19218-1930-ті рр.) Державного архіву Тернопільської області.

Отже, комунікаційна діяльність музеїв Академії є важливою для промоції здобутків національної культури, освітніх традицій серед відвідувачів. Для залучення додаткових коштів, які б могли бути спрямовані на застосування інноваційних технологій у музеї і використання новітніх форм для комунікації є грантова і проєктна діяльність, яку потрібно організовувати з європейськими партнерами.

На жаль, на сьогодні українська музейна сфера переживає складні часи, але в умовах війни маємо зберегти надбання наших предків. Одна з найважливіших цілей музейної комунікації – це формування в студентів почуття відповідальності за зберігання експонатів, культурної спадщини краю, гордості за свою країну та відомих діячів.

Список використаних джерел:

1. Василенко Д., Бутко Л. Імплементация комунікаційних елементів у роботі музейної установи. <http://surl.li/dtpuw> [05.11. 2022].

2. Лебідь Т. П. Інформаційно-комунікаційна діяльність музеїв Вінниці у збереженні національної ідентичності. 2020. <http://surl.li/dtqdv> [05.11. 2022].

3. Передерій І., Білан Н. Сучасна музейна комунікація в Україні та світі: стан і перспективи розвитку. <http://surl.li/dtpzq> [05.11. 2022].

4. Скакальська І. & інші. Інформаційний потенціал музеїв у процесі формування професійної компетентності студентів. *Соціум. Документ. Комунікація*. № 14. 2022. С. 285-303. DOI <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2022-14-285-303>

5. Реекспозиція музеїв та музейних кімнат закладів освіти: методичні рекомендації / укладачі: С. Колісніченко, О. Кравченко, О. Бикова. Кропивницький: КЗ «КОППО імені В. Сухомлинського», 2021. 32 с.